

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SPORA İLGİLERİ VE ATILGANLIK BECERİLERİ*

(The Interests Of The University Students In Sports
And Their Assertiveness Skills)

Doç. Dr. Münevver YALÇINKAYA**

Uzm. H. Aydan SİLKÜ***

Araš. Gör. Nilay ÖZKÜTÜK****

ÖZ

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin spora ilgilerini ve atılganlık becerilerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan betimsel bir çalışmadır. Araştırma, Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu (n=40), Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı (n=35), Türk Dili ve Edebiyatı (n=36), Tarih (n=68) Bölümleri ile Eğitim Fakültesi Bilgisayar Teknolojileri ve Öğretmenliği Bölümü (n=34), Sınıf Öğretmenliği Bölümü (n=28) nden toplam 231 öğrenci üzerinde yapılmıştır.

Veri toplama aracı olarak, Voltan (1980) tarafından uyarlanan "Rathus-Atılganlık Envanteri" ve Güçlü (1998) tarafından geliştirilen "Spora İlgi Envanteri" ile araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin "Rathus-Atılganlık Becerileri" ölçeğinin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı $r=.8730$, Spora ilgi ölçeğinin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı $r=.8743$ 'dir. Araştırmada korelasyon, tek yönlü varyans analizi, t ve Duncan testleri uygulanmıştır. Önem düzeyi .05 olarak alınmıştır.

Araştırma sonuçları; üniversite öğrencilerinin spora ilgilerinin orta, atılganlık becerilerinin de atılgan düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Örneklem grubunun, atılganlık becerisine ilişkin algıları ile spora ilgilerine ilişkin algıları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Anahtar sözcükler: Spor, atılganlık becerileri

ABSTRACT

The purpose of the present research is to analyze the interests of the university students in sports and their assertiveness skills. The research concentrates on some 231 students from three different faculties of Ege University, namely The Nursing College (n=40), The Faculty of Letters [Departments of American Culture and Literature (n=35), Turkish Language and Literature (n=36), and History (n=68)], and Faculty of Education [Departments of Computer Technologies and Training (n=34), and Classroom Teaching (n=28)].

In the study, the "Rathus-Assertiveness Schedule" adapted by Voltan (1980), and the "Interest in Sports Inventory" developed by Güçlü (1998) and a personal questionnaire developed by the researchers have been used. The Rathus-Assertiveness scale's alpha reliability coefficient is $r=.8730$, The Interest in Sports Inventory scale's alpha reliability coefficient is $r=.8743$. In data analysis, Correlaton, Anova, and T and Duncan tests were conducted. The efficiency level is 0.5.

The research findings showed that the level of the interests of the university students in sports is moderate, whereas the level of their assertiveness skills is satisfactory. No meaningful relation has been noted between the perceptions of the sample group in sports and their assertiveness skills.

Key words: Sports, assertiveness skills.

GİRİŞ

Tüm dünya ülkelerinde bireyleri sosyalleştirmede ve onların bedensel ve ruhsal sağlığını dengeli kılmada sporun önemli bir yer aldığı bilinmektedir. Kaçar, Yıldırım ve Balkır (1980)'ında belirttiği gibi gelişmekte olan ülkelerin büyük bir bölümünde, boş zamanları değerlendirmede % 70 oranında spora yönelindiği araştırmalarla ortaya konmuştur.

Yine son yıllarda araştırmacıların yoğunlaştığı bir başka konunun da "sosyal becerilerin önemi" konusu olduğu görülmektedir. Özellikle atılganlık, çok yönlü sosyo-kültürel doğası ile araştırılmıştır (Tegin, 1990). Atılganlık, özellikle insanlar arası ilişkilerin nitelik ve niceliğinin iyileştirilmesinde temel uyum ögesi olarak değerlendirilerek sosyal beceri bağlamında önem kazanmıştır (Kirschner and Galassi, 1983; Synder, 1974).

*11-12 Ekim 2001 tarihinde Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunca Gerçekleştirilen II. Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumunda sunulan bildiri (İzmir).

** Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

***Ege Üniversitesi, Hemşirelik Yüksek Okulu, Hemşirelikte Öğretim ABD

**** Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi ABD. Yüksek Lisans Öğrencisi

Bireylerin spor etkinliklerinde bulunmalarının beden, ruh ve kişilik yapısını geliştirmede, iradeyi güçlü kılmada, grup çalışmasını kolaylaştırmada, karşılıklı dayanışmayı sağlamada, kendine güveni yaratmada, kendisini kontrol etmede ve başkalarına saygıyı öğrenmede önemli katkılar sağladığı, atılgan bireyler olmalarında rol oynadığı çeşitli araştırma bulgularında yer almaktadır (Kapıkıran,1993; Demirbolat, 1991; Suveren, 1991).

Bu bağlamda, üniversite gençliğinin spora ilgileri ile atılganlık becerilerinin incelenmesinin gereği ortaya çıkmaktadır. Bu gereklilikten hareketle bu araştırmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinin spora ilgileri ile atılganlık becerilerine ilişkin durumlarının irdelenmesidir. Bu amaçla aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır.

Üniversite öğrencilerinin spora ilgileri ve atılganlık becerileri:

1. Bölümlere, cinsiyete, anne-baba mesleğine, ailenin sosyo-ekonomik durumuna (SED) göre farklılaşmakta mıdır?
2. Spor yapma durumuna ve spor yapma sıklığına göre farklılaşmakta mıdır?
3. Kendini girişken ve yaratıcı bulma algısına göre farklılaşmakta mıdır?

Sayıtlar

Bu araştırma, çalışmaya katılan öğrencilerin görüşlerini içtenlikle yansıttıkları temel sayılına dayanmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma:

1. 2000-2001 öğretim yılı Bahar yarıyılı ile,
2. Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu; Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı, Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih Bölümü ile Eğitim Fakültesi Bilgisayar Teknolojileri ve Öğretmenliği ve Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dallarında okuyan öğrenciler ile sınırlandırılmıştır.

YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Betimsel nitelikte olan bu araştırma, Ege Üniversitesi Edebiyat ve Eğitim Fakülteleri ile Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu öğrencilerinin spora ilgi ve atılganlık becerilerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın evrenini, 2000-2001 öğretim yılında öğrenim gören Ege Üniversitesi Edebiyat ve Eğitim Fakültesi ile Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu öğrencileri oluşturmaktadır.

Tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen Edebiyat Fakültesi, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı (n=35; %14.6), Türk Dili ve Edebiyatı (n=36; %15.1), Tarih (n=68; %28.5) Bölümleri ile Eğitim Fakültesi Bilgisayar Teknolojileri ve Öğretmenliği (n=34; %13.4) Bölümü ile Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı (n=28; %11.7) ile Hemşirelik Yüksek Okulunda (n=40; %16.7) okuyan ve araştırmaya gönüllü olarak katılan öğrenciler (n=231) örnekleme oluşturmuştur. Örnekleme seçilen bölümlerden, katılımcıların %66.9'u (n=160) kız, %33.1'i (n=79) erkektir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Verileri toplamada, Voltan (1980) tarafından uyarlanan "Rathus-Atılganlık Envanteri" ve Güçlü (1998) tarafından geliştirilen "Spora İlgi Envanteri" ile araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgi Ölçeğinin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı Güçlü (1998)'ye göre $r=.91$ olarak bulunmuştur. Ölçeğe ilişkin araştırmacılarca yapılan analiz sonucu güvenilirlik katsayısı ise $r=.8743$ bulunmuştur ve bu değer oldukça yüksek olduğu söylenebilir. Ölçek, toplam 30 sorudan oluşmuştur. Ölçekte yer alan maddeler 5'li dereceleme ile, 1=Hiç Katılmıyorum, 2=Katılmıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum ve 5=Tamamen Katılıyorum olmak üzere

cevaplandırılmaktadır. Ancak 9, 19, 22, 26 ve 29 numaralı maddeler ters puanlanmaktadır (Tamamen Katılıyorum=1, Hiç Katılmıyorum=5 gibi).

Üniversite Öğrencilerinin Atılganlık Becerileri Ölçeğinin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı Voltan (1980)'a göre $r=.77$ olarak bulunmuştur. Ölçeğe ilişkin araştırmacılarca yapılan analiz sonucu güvenilirlik katsayısı ise $r=.8730$ bulunmuştur. 30 maddeden oluşan ölçeğin puanlaması 6=Çok iyi uyuyor 5=Oldukça İyi anlatıyor, 4=Biraz uyuyor, 3=Pek uymuyor, 2=Oldukça Uymuyor ve 1=Hiç uymuyor şeklindedir. Ters puanlama yapılan maddeler; 1, 2, 4, 5, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 23, 24, 26 ve 30' dur. Verilerin çözümlenmesinde, korelasyon, tek yönlü varyans analizi, t ve Duncan testleri

uygulanmıştır ve önem düzeyi .05 olarak alınmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ilk alt problemi, "Üniversite Öğrencilerinin Spora ilgileri ve Atılganlık becerileri bölümlere, cinsiyete, anne-baba mesleği ve ailenin sosyo-ekonomik düzeyine (SED) göre farklılaşmakta mıdır?" biçiminde ifade edilmiştir.

Üniversite öğrencilerinin spora ilgi ve atılganlık becerilerine ilişkin algılarının **bölgümlere** göre incelenmesinde tek yönlü varyans analizi tekniği kullanılmıştır. Sonuçlar Tablo 1.1a'da verilmiştir.

Tablo 1.1. Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgisi ve Atılganlık Becerilerine İlişkin Algıların Bölümlere Göre Dağılımı

	Bilgisayar Öğretmenliği Bölümü (n=34)		Sınıf Öğretmenliği (n=28)		Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü (n=35)		F	p
	x	s	x	s	x	s		
SIÖTP	78.125	17.450	81.143	13.858	78.543	17.815	.324	.898
RÖTP	117.625	19.917	122.893	17.914	129.771	13.491	3.616	.004*

	Tarih Bölümü (n=68)		Türk dili ve Edebiyatı Bölümü (n=36)		Hemşirelik Bölümü (n=40)		F	p
	x	s	x	s	x	s		
SIÖTP	81.927	18.609	80.889	13.862	81.000	18.659	.324	.898
RÖTP	113.926	19.768	117.833	18.168	120.175	20.894	3.616	.004*

* $p<0.05$

Tablo 1.1a'da görüldüğü gibi üniversite öğrencilerinin spora ilgilerine ilişkin algıları, bölümlere göre farklılık göstermezken, atılganlık becerilerine ilişkin algıları **bölgümlere** göre anlamlı bir farklılık göstermiştir.

Duncan testi sonucunda, rathus ölçeği toplam puanında Edebiyat Fakültesi, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı bölümü ($x=129.771$) ile Eğitim Fakültesi Bilgisayar Teknolojileri ve Öğretmenliği bölümü

($x=117.625$), Edebiyat Fakültesi Tarih bölümü ($x=113.926$) ve Türk Dili ve Edebiyatı bölümü ($x=117.833$) ile Hemşirelik Yüksekokulu bölümü ($x=120.175$) öğrencileri arasında farklılık bulunmuştur.

Bu durum Edebiyat Fakültesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı bölümü öğrencileri lehine görülmektedir. Amerikan Kültürü ve Edebiyatı bölümü öğrencilerinin daha atılgan yönelimli olmalarında, ailelerinin sosyo-ekonomik ve kültürel düzeyinin daha iyi ve meslek kimliklerinin

de diğer bölümlere göre daha güven verici olmasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin spora ilgi ve atılganlık becerilerine ilişkin algılarının

cinsiyete göre değerlendirilmesinde t-testi kullanılmıştır. Sonuçlar Tablo 1.2'de verilmiştir.

Tablo 1.2. Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgi ve Atılganlık Becerilerine İlişkin Algılarının Cinsiyete Göre Dağılımı

	1. Kız (n=160)		2. Erkek (n=79)		t	P
	x	s	x	s		
SIÖTP	79.456	15.980	82.671	19.032	1.372	.171
RÖTP	120.719	18.891	116.810	19.845	1.480	.140

Tablo 1.2'de görüldüğü gibi cinsiyet değişkenine ilişkin yapılan t testi sonucunda spora ilgi ölçeği ve Rathus ölçeğine ilişkin kız öğrenciler ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (Spora ilgi $t=1.372$, $p=.171$; Rathus $t=1.480$, $p=.140$). Ancak ortalamalara bakıldığında spora ilişkin ortalamalarda, erkek öğrencilerin ortalamalarının kız öğrencilerin ortalamalarından, atılganlık ortalamalarına bakıldığında ise kız öğrencilerin ortalamalarının erkek öğrencilerin ortalamalarından daha yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Atılganlığa ilişkin bu bulgu Tegin (1990)'ın araştırma bulguları ile paralellik gösterirken, Arı (1989) ve Oral (1986)'ın yapmış oldukları çalışma bulguları ile paralellik göstermemektedir. Arı (1989) ve Oral (1986)'ın çalışmalarında, cinsiyete bağlı olarak atılganlık becerisindeki anlamlı farklılığın, kız öğrencilerin lehine olduğu görülmektedir. Spora ilişkin bulgular ele alındığında ise, Kağıtçıbaşı (1977)'nin, Yalçinkaya, Saracaloğlu ve Varol (1993)'un yapmış oldukları araştırma sonuçları her ne kadar bu araştırmanın bulguları ile istatistiksel olarak paralellik göstermese de, ortalamalara bakıldığında görece bir paralellik gösterdiği söylenebilir.

Kağıtçıbaşı (1977)'in, Yalçinkaya ve arkadaşlarının (1993) bulgularında erkek öğrencilerin spora yönelmelerine ilişkin ortalamaların kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bu sonucu,

ülkemizde özellikle erkeklere yönelik spor dallarının gelişmiş ve koşulların onlar için daha elverişli olması etkilemiş olabilir.

Üniversite öğrencilerinin spora ilgi ve atılganlık becerilerine ilişkin algılarının *anne-baba mesleğine* göre değerlendirilmesi sonucunda sadece anne mesleğine göre gruplar arasında bir farklılık bulunmuştur. Bu nedenle sadece anne mesleğine ilişkin yapılan t-testi sonuçları Tablo 1.3'de verilmiştir.

Tablo 1.3. Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgi ve Atılganlık Becerilerine İlişkin Algılarının Anne Mesleğine Göre Dağılımı

	Çalışmayan (n=179)		Çalışan (n=60)		t	p
	x	s	x	S		
SIÖTP	80.330	16.948	81.083	17.587	.295	.768
RÖTP	117.380	18.772	125.533	19.552	2.881	.004*

SIÖTP:Spora ilgi Ölçeği Toplam Puanı * $p<0.05$

RÖTP:Rathus Ölçeği Toplam Puanı

Tablo 1.3'de görüldüğü gibi anne mesleği değişkenine göre spora ilgi ölçeğine ilişkin yapılan t testi sonucunda anlamlı bir fark bulunmazken ($t=.295$, $p=.768$), atılganlık becerileri ölçeğine ilişkin anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($t=2.881$, $p=.004$). Bu farklılık da annesi çalışan üniversite öğrencilerinin lehinedir. Bu bulgu, anne öğrenim düzeyine göre yapılan istatistiksel analiz sonucu elde edilen bulgularla benzerlik göstermektedir. Annenin öğrenim düzeyine göre yapılan Duncan analizinde, lise ve yükseköğretim mezunu olan anne

çocuklarının atılganlık düzeyinin, okuryazar olmayanlara göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. (F=4.829; p=.001) Bu farklılık da lise ve yüksekokul mezunu anne çocukları lehinedir. Bu bulgu, Kapıkıran (1993)'ın araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir. Elde edilen bulgulara göre, annenin öğrenim düzeyinin yüksek olması ve çalışıyor olması gençlerin atılganlık becerilerini olumlu yönde etkilediğini düşündürmektedir.

Üniversite öğrencilerinin spora ilgileri ve atılganlık becerilerine ilişkin algılarının *sosyo-ekonomik düzeylerine (SED)* göre incelenmesinde tek yönlü varyans analizi tekniği kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin spora ilgilerine ve atılganlık becerilerine ilişkin algıları sosyo-ekonomik düzeylerine (SED) göre farklılık göstermemiştir. Ancak yapılan Duncan testi sonucunda, sadece Rathus ölçeği toplam puanında farklılığı oluşturan grupların "Üst SED" (x=123.583) ile "Alt SED" (x=115.371) arasında olduğu görülmüştür. Buna göre, Üniversite öğrencilerinin atılganlık becerilerinin "Üst SED" lehine

olduğu söylenebilir. Nitekim Şengönül (1995) tarafından yapılan çalışma bulgularına göre, sosyo-ekonomik düzeyi (SED) yüksek olan aileden gelen çocukların daha demokratik ortamda yetişmelerinden dolayı insanlarla olan ilişkilerinde daha sosyal ve demokratik, uyumlu ve problemlere çözüm getirmede daha başarılı ve iletişim becerileri konusunda da daha yeterli bireyler oldukları görülmüştür. Bu bağlamda, her iki araştırma bulgusunun birbirine paralellik gösterdiği ifade edilebilir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi, "Üniversite öğrencilerinin spora ilgileri ve atılganlık becerileri spor yapma durumuna ve spor yapma sıklığına göre farklılaşmakta mıdır?" biçiminde ifade edilmiştir.

Üniversite öğrencilerinin spora ilgileri ve atılganlık becerilerine ilişkin algılarının *spor yapma durumuna* göre incelenmesinde tek yönlü varyans analizi tekniği kullanılmıştır. Sonuçlar Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgisi ve Atılganlık Becerilerine İlişkin Algılarının Spor Yapma Durumuna Göre Dağılımı

	Her zaman (n=13)		Sık sık (n=32)		Ara sıra (n=166)		Hiç (n=28)		F	p
	x	s	x	S	x	s	x	s		
SİÖTP	94.385	17.562	86.906	17.403	80.819	15.777	65.000	13.166	14.063	.0000 ***
RÖTP	117.692	20.512	122.469	18.462	118.627	19.357	121.500	19.500	.502	.681

***p<0.01

Tablo 2'de görüldüğü gibi üniversite öğrencilerinin atılganlık becerilerine ilişkin algıları spor yapma durumuna göre farklılık göstermezken,

spora ilgilerine ilişkin algıları spor yapma durumuna göre farklılık göstermektedir. Bu farklılık yapılan Duncan testi sonucunda "her zaman" spor yapanlar (x=94.385) ve "hiç" spor yapmayanlar

(x=65.000) ve "arasıra" spor yapanlar (x=80.819) arasında görülmüştür. Elde edilen bulgu "her zaman" spor yapanlar lehinedir. Bu da spora daha çok ilgi duyanların her gün spor yaptıklarını göstermektedir. Bu bulgu genel kanıya uygun bir bulgudur.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi; "Üniversite öğrencilerinin spora ilgileri ve atılganlık becerileri ilişkin algıları, kendilerini girişken ve yaratıcı bulma

konusundaki algılamalarına göre farklılaşmakta mıdır?" biçiminde ifade edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin spora ilgileri ve atılganlık becerilerine ilişkin algılarının *kendilerini girişken bulma*

konusundaki algılamalarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını bulmak için yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 3.1'de verilmiştir.

Tablo 3.1. Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgisi ve Atılganlık Becerilerine İlişkin Algılarının Kendini Girişken Bulma Konusunda Algılamalarına Göre Dağılımı

	Yeterli (n=105)		Kısmen Yeterli (n=109)		Yetersiz (n=25)		F	p
	x	s	x	s	x	s		
SIÖTP	82.886	17.862	80.055	16.385	72.600	14.500	3.826	.023*
RÖTP	129.076	18.077	114.138	15.502	101.960	18.114	35.589	.000***

*p<0.05, ***p<0.001

Tablo 3.1'de görüldüğü gibi üniversite öğrencilerinin spora ilgi ve atılganlık becerilerine ilişkin algıları ile kendilerini girişken bulma algılamalarına göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan Duncan analizi sonucunda; spora ilgi ölçeğine ilişkin anlamlı farklılık kendini girişken bulma algısına göre "yeterli" bulanlar (x=82.886) ve "kısmen yeterli" bulanlar (x=80.055) ile "yetersiz" bulanlar (x=72.600) arasındadır. Atılganlık becerilerine ilişkin anlamlı farklılık ise, kendilerini girişkenlik konusunda "yeterli" (x=129.076), "kısmen yeterli" (x=114.138) ve "yetersiz" (x=101.960) bulanlar

arasındadır. Tiryaki (1991) ve arkadaşlarının yapmış olduğu araştırma sonucunda sporcu öğrencilerin sporcu olmayan öğrencilere göre daha dışa dönük olduğu bulunmuştur. Söz konusu çalışma bulguları bu çalışmayla paralellik göstermektedir. Bu duruma göre spora ilgi duyanların ve kendini girişken bulanların, girişkenlik konusunda daha yeterli olduklarını ortaya koymaktadır.

Üniversite öğrencilerinin spora ilgileri ve atılganlık becerilerine ilişkin algılarının *kendini yaratıcı bulma durumuna* göre incelenmesinde tek yönlü varyans analizi tekniği kullanılmıştır. Sonuçlar Tablo 3.2'de verilmiştir.

Tablo 3.2. Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgisi ve Atılganlık Becerilerine İlişkin Algılarının Kendini Yaratıcı Bulma Durumuna Göre Dağılımı

	Evet (n=63)		Kısmen (n=157)		Hayır (n=19)		F	p
	x	s	x	s	x	S		
SIÖTP	84.302	19.591	79.930	15.604	72.842	17.557	3.638	.028*
RÖTP	128.063	20.312	117.153	17.542	109.579	20.183	10.724	.000***

*p<0.05, ***p<0.001

Tablo 3.2'de görüldüğü gibi üniversite öğrencilerinin spora ilgi ve atılganlık becerilerine ilişkin algıları kendilerini yaratıcı bulma durumuna göre anlamlı bir farklılaşma göstermiştir. Bu farklılıklar yapılan Duncan analizi sonucuna

göre; spora ilgi ölçeğine ilişkin kendilerini "yaratıcı bulanlar" (x=84.302) ile kendilerini "yaratıcı bulmayanlar" (x=72.842) arasında, atılganlık becerileri ölçeğine ilişkin kendilerini "yaratıcı bulanlar" (x=128.063) ile "kısmen yaratıcı bulanlar" (x=117.153) ve "bulmayanlar" (x=109.579) arasındadır. Buna göre, kendilerini yaratıcı bulan

öğrencilerin, spora ilgilerinin ve atılganlık becerilerinin daha yüksek olduğu söylenebilir. Atılgan ve sportif bireylerin çevreleriyle daha etkili bir iletişim kurduğu görülmektedir.

Rıza (1999) ve Şarman (1979)'ın da vurguladığı gibi, iletişim becerisi yaratıcılık açısından büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda atılgan ve sportif bireylerin, yaratıcılıklarını ortaya koymaları daha kolay olmaktadır denilebilir.

Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgisi ve Atılganlık Becerileri Ölçeğine İlişkin Toplam Puan Dağılımları

Üniversite öğrencilerinin spora ilgi ve atılganlık becerileri düzeylerine ilişkin yapılan analiz sonuçları Tablo 4'te verilmiştir. Bu analizde ortalama ve standart sapmalar dikkate alınmıştır.

Tablo 4. Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgisi ve Atılganlık Becerileri Ölçeğine İlişkin Toplam Puan Dağılımları

	N	x	s	Min	Max
SIÖTP	239	80.5188	17.0764	45.00	127.00
RÖTP	239	119.427	19.2581	61.00	171.00

Tablo 4'de görüldüğü üzere üniversite öğrencilerinin genel olarak spora ilgileri "orta düzeyde", atılganlık becerileri ise "yeterli düzeyde" bulunmuştur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Üniversite öğrencilerinin spora ilgileri ve atılganlık becerileri ve bunları etkileyen değişkenlerin incelendiği bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin spora

ilgilerinin orta, atılganlık becerilerinin de atılgan düzeyde olduğu ortaya konmuştur.

Sonuç olarak, öğrencilerin spora ilgilerini artırıcı yönde etkinliklere daha fazla yer verilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Üniversite öğrencilerinin spora ilgileri ve atılganlık becerilerine ilişkin algıları ve bunları etkileyen değişkenlerin incelendiği bu çalışmada, araştırma bulguları ışığında geliştirilen öneriler aşağıda yer almaktadır:

1. Üniversite öğrencilerinin daha atılgan bireyler olabilmelerini sağlayacak sosyal etkinliklere özellikle sportif etkinliklere yer verilmelidir.
2. Mediko-sosyal hizmetleri, spor konusunda gençleri yönlendirmede daha etkin olmalı ve tüm gençliğin yararlanabilmesi için olanak sağlamalıdır.
3. Yaratıcılık, iletişim ve atılganlık becerileri arasında bağlantı olduğu düşüncesinden hareketle, eğitim programlarında öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmeye yönelik derslere yer verilmelidir.
4. Sporun zihinsel ve bedensel yönden önemi vurgulanarak alışkanlık haline getirilmesi için kitle iletişim araçlarından yararlanılmalı ve öğrencilere spor bilinci kazandırılmalıdır.
5. Genç, erken yaşta spora yönlendirilmeli bunun için aile ile işbirliğine gidilmelidir.
6. Benzer araştırmalar farklı üniversite ve bölümlerde çeşitli sınıf ve yaş gruplarında gerçekleştirilmelidir.

KAYNAKÇA

Arı, R. (1989). "Üniversite Öğrencilerinin Baskın Ben Durumları İle Bazı Özlük Niteliklerinin Ben Durumlarına, Atılganlık ve Uyum Düzeylerine Etkisi". Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

- Demirbolat, A. (1991). "Sporun Bireysel-Toplumsal ve Siyasal Düzeyde İşlevleri". **G. Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. Beden Eğitimi ve Spor Özel Sayısı**. 7,1:145-151.
- Güçlü, M. (1998). "Spora İlgili Envanterinin Geliştirilmesi". **G. Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**. 18,2:155-166.
- Kaçar, M.Yıldırım ve Balkır. (1980). "Bursa Üniversite Öğrencilerinin Sporla İlişkileri". **Spor Hekimliği Dergisi**. 15,4:131-139.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1977). İnsan ve İnsanlar.2. Baskı. İstanbul: Duran Ofset, 298-318.
- Kapıkıran, Ş. (1993). İçten ve Dıştan Denetimliliğe Sahip Ergenlerin Atılganlık Düzeylerinin Saptanması. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kirscher, S. M. and Galassi, J. P. (1983). Person, situational and interactional influences in assertive behavior. **Journal of Counseling Psychology**. 30:335-360.
- Oral, N. (1986). Atılganlık Düzeyi, Depresyon Ve Cinsiyet Arasındaki İlişkilerin Değişik Grupların Üzerinde İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Rıza, E. T., (1999). Yaratıcılığı Geliştirme Teknikleri. İzmir: Anadolu Matbaası.
- Suveren, S. (1991). Sporu Teşvik Eden Ekonomik ve Sosyal Faktörler. **G. Ü. Gazi. Eğitim Fakültesi Dergisi. Beden Eğitimi ve Spor Özel Sayısı**. 7,1: 191-199.
- Synder, M. (1974). Self-monitoring of expressive behavior. **Journal of Personality and Social Psychology**. 30;526-537.
- Şarman, C. (1979). "Psikolojik Yönü İle Spor". **Spor Hekimliği Dergisi**. 14,4:27-31.
- Şengönül, T. (1995). İzmir'de Orta Öğretim Kuruluşlarında Öğrenci Başarısını Etkileyen Sosyo-ekonomik Faktörler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tegin, B. (1990). "Üniversite Öğrencilerinin Atılganlık Davranış ve Eğilimlerinin Cinsiyet Ve Fakülte Değişkenleri Açısından İncelenmesi". **Psikoloji Dergisi**. 7, 25:21-32.
- Tiryaki ve Ark. (1991)."Sporcu Ve Sporcu Olmayan Gençlerin Kişilik Özellikleri". **Spor Hekimliği Dergisi**. 26,1:19-23.
- Voltan, N. (1980). Grupla Atılganlık Eğitiminin Bireyin Atılganlık Düzeyine Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bölümü.
- Yalçinkaya, M; Saracaloğlu, A.S; Varol, R. (1993). "Üniversite Öğrencilerinin Spora İlişkin Görüşleri ve Beklentileri". **Spor Bilimleri Dergisi**. 4,2:12-25.